

τῶν Θηβῶν ἀξιόους ὄπλαρχηγούς καὶ γενναίους ὄπλοφόρους· ἀλλ' ἐπὶ τῆς πρώτης ταύτης ἐποχῆς προωρισμένον ἦτο, ὅπως λάβῃ τὴν ἐλευθερίαν ἐαυτῆς παρ' ἄλλων, ἐν ᾧ ἄλλοτε «τῆς μὲν Σπάρτης τὴν δόξαν ἔχειρε, τῇ δὲ Μεσσηνίᾳ τὰ τέκνα αὐτῆς ἔδωκε».

Καὶ δὴ πρῶτοι ὑπὲρ τῶν Θηβῶν ἐκίνησαν οἱ Εἰδυλιεῖς (Βιλιῶται) ἱκανοὶ ἅμα δὲ τελειωθείσης τῆς σκηνῆς τῆς Λεβαδεΐας, ὁ Διάκος ἀπέστειλε τὸν Ἰωάννην Λάμπαν μετὰ τινος σώματος· οὗτος δὲ ἐνωθεὶς μετ' αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν Θηβαίων χωρικῶν στρατολογήσας, ὄσους ἠδυνήθη ἔχοντας ὄπλα, προεχώρησε στρατοπεδεύσας ἐν τῷ Τάχι, προαστείῳ τῆς πόλεως. Οἱ Τοῦρκοι τότε ὠχύρωσαν αὐτὴν προχειρως, ἀποφασισθέντες πρὸς ἀντίστασιν· ἐπιχειρήσας δ' ὁ Λάμπας εἰσελθεῖν, ἀπεκρούσθη ἐζημιωμένος, διότι οἱ χωρικοὶ πρὸ πάντων οὐκ εἶχον ἔτι θάρρος πολέμου. Εἰς Ἄραψ, ὀλίγων ἡγούμενος ἰπτέων, ἐπήνεγκε κατ' αὐτῶν τὴν μεγαλητέραν βλάβην. Μὴ ὑπάρχοντος δὲ τότε τοῦ Διάκου ἐν τῇ Λεβαδεΐᾳ, οἱ κόνσολοι αὐτῆς πληροφορηθέντες τὰ γενόμενα, ἀπέστειλαν εὐθὺς τὸν Βούσγον ἐπὶ κεφαλῆς πεντακοσίων, καίτοι πάσχοντα ἔτι ἐκ τῆς πληγῆς, ὡς μὴ ἐντελῶς θεραπευθείσης. Τὴν κίνησιν δὲ τούτου εἰδοποιηθέντες οἱ Τοῦρκοι, καὶ ἐκ τῶν προτέρων γνωρίζοντες τὴν ἀνδρείαν καὶ ἱκανότητα τοῦ ἀνδρός, ἐφοβήθησαν, μὴ πολιορκηθῶσι καὶ ὑποστῶσι τὴν αὐτὴν τύχην τῶν ἐν Λεβαδεΐᾳ Τοῦρκων, τοσοῦτον ἔχοντες βάρος γυναικοπαίδων. Σὺν τούτοις ἐξέπληττεν αὐτοὺς οὐχ ἦττον ὁ ὄγκος τῆς ἀρχῆς τῶν κονσόλων, ἐκλαμβανομένης ὡς τινος φραγκικῆς διοικήσεως, καὶ διάφορον, ὡς εἶπετο, διδούσης αὐτοῖς τὴν περὶ τοῦ ἐγερθέντος πολέμου ἰδέαν. Παρὰ τὰ γεγονότα δὲ ταῦτα οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, καθὼς καὶ ἅπαντες οἱ ἐν Ἑλλάδι Τοῦρκοι, ὡς τύραννοι μὲν διέκειντο φιλύποπτοι πάντοτε καὶ πέραν τοῦ δέοντος, ὡς Τοῦρκοι δὲ ἐθεώρουν ἑαυτοὺς προσωρινούς ἐν τῇ ξένῃ ἑλληνικῇ χώρᾳ. Οὕτως ἐν τῇ ταραχῇ ταύτῃ τοῦ πνεύματος αὐτῶν ἀνώτερα καὶ ἐπιφοβώτερα, ἢ ὡς ὑπῆρχον, βλέποντες τὰ πράγματα, ἐγκατέλειψαν τὴν τε πόλιν καὶ ἄπασαν τὴν κινητὴν περιουσίαν, καὶ μόνα λαβόντες τὰ γυναικοπαῖδα μετέβησαν βίαιοι εἰς τὸ φρούριον τῆς Χαλκίδος. Συνέβη καὶ ἐνταῦθα, ὅτι καὶ ἐν τῇ Πελοποννήσῳ. Θαυμαστὸν, ὅτι οὔτε κατέκοψαν τοὺς ἐν τῷ ἄστεϊ Χριστιανούς, οὔτε συναπήγαγον εἰς Χαλκίδα τὸν ἐπίσκοπον Θηβῶν Πατίσιον. Τοῦτο δὲ ἀποδείκνυσι τὴν ἐλπίδα, ἣν εἶχον περὶ τῆς ταχείας ἐπιστροφῆς ἑαυτῶν εἰς τὰς Θήβας, ἀσφαλιζομένων τῶν γυναικοπαί-